

«Μητρώα Πόρων για τις Ανθρωπιστικές Σπουδές: Στόχοι, Εμπειρία και Προοπτικές»

Ελένη Βερναρδάκη
Ηράκλειτος Σουγιουλτζόγλου
Γιώργος Τζεδόπουλος
Αναστασία Φαλιέρου

Ακαδημία Αθηνών

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

 δυνας
Δίκτυο Υποδομών για την Έρευνα
στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Στόχοι

Μελέτη, δημιουργία και διαχείριση δεδομένων και μεταδεδομένων για συλλογές που αφορούν στις τέχνες και τις ανθρωπιστικές επιστήμες.

Δόμηση και συσσώρευση της πληροφορίας σε ένα ενιαίο Μητρώο που διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα, αναδεικνύει την πολυμορφία και ενισχύει την προσβασιμότητα στο διαθέσιμο πολιτιστικό απόθεμα.

Εμπλουτισμός του Μητρώου με την καταγραφή και διασύνδεση των φορέων και των προσώπων που κατέχουν και διαχειρίζονται τις συλλογές.

Σχέση με άλλες πρωτοβουλίες

Το Μητρώο του ΔΥΑΣ αποτελεί συνέχεια και συμπλήρωση ανάλογων πρωτοβουλιών και προγραμμάτων ελληνικών και ξένων φορέων σχετικά με την καταγραφή, τη διασύνδεση και την προβολή του διαθέσιμου πρωτογενούς υλικού.

Λειτουργικά πλεονεκτήματα:

- Καταγράφονται τόσο οι φυσικές, όσο και οι ψηφιακές συλλογές.
- Αποτυπώνονται οι σχέσεις μεταξύ των συλλογών.
- Παρέχονται πληροφορίες για τα δικαιώματα που διέπουν τις συλλογές και τους όρους πρόσβασης σε αυτές.

Ομάδα έργου

Τεκμηρίωση και συγκρότηση περιεχομένου

Ακαδημία Αθηνών: 14 συνεργάτες

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών: 18 συνεργάτες

Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών: 3 συνεργάτες

Ψηφιακή υποδομή και δικτυακή πύλη

Μονάδα Ψηφιακής Επιμέλειας Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά» : 6 συνεργάτες

Μεθοδολογία

Βασικοί μεθοδολογικοί άξονες:

- Καταγραφή των φορέων
- Προσέγγιση και επικοινωνία με τους φορείς
- Οριστικοποίηση της ένταξης των φορέων στο Μητρώο
- Καταγραφή των συλλογών
- Τεκμηρίωση των συλλογών
- Έλεγχος της ακρίβειας της τεκμηρίωσης
- Οριστικοποίηση της ένταξης των συλλογών στο Μητρώο

ΜΗΤΡΩΑ ΠΟΡΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΕΡΙΗΓΗΘΕΙΤΕ ΣΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Συλλογές

Αρχείο Χαρτών

Ιχνογραφήματα, αποτυπώσεις του φυσικού χώρου, των διοικητικών διαιρέσεων, πολεοδομικά σχέδια οικισμών, χάρτες αρχαιολογικού ή ιστορικού ενδιαφέροντος με σημείο αναφοράς την περιοχή της Αργολίδας

Συλλογή Σπάνιων Βιβλίων

Συλλογή σπάνιων βιβλίων που ανήκουν στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου.

Καλώς ήλθατε στα Μητρώα Πόρων Ανθρωπιστικών Σπουδών

Το εργαλείο αυτό αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου **DARIAH- ΑΤΤΙΚΗ Ανάπτυξη της ελληνικής ερευνητικής υποδομής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες ΔΥΑΣ**.

Μέσω αυτού ο χρήστης ερευνητής ή μελετητής των ανθρωπιστικών επιστημών και των τεχνών μπορεί να αναζητήσει πληροφορίες για φορείς της Ελλάδας και τις συλλογές, τόσο τις φυσικές όσο και τις ψηφιακές, που κατέχουν ή διαχειρίζονται.

Οι χρήστες του εργαλείου αξιοποιούν την προσφερόμενη τεχνολογία και τους διαθέσιμους ψηφιακούς πόρους για την αναβάθμιση της ποιότητας της έρευνάς τους ή και για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Οι διαχειριστές πολιτιστικών συλλογών (αρχαιονόμοι, βιβιοθηκονόμοι, επιμελητές μουσείων), αξιοποιούν τη συλλογική τεχνολογία για

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Προσέγγιση φορέων και υλικού

Ενσωμάτωση συλλογών φορέων με σημαντικό όγκο τεκμηρίων, αλλά και μικρότερων, περισσότερο θεματικά εστιασμένων οργανισμών.

Ενδεικτικές κατηγορίες φορέων που καταγράφονται: Πανεπιστήμια, δημοτικές βιβλιοθήκες, ιστορικά, λαογραφικά και ναυτικά μουσεία, μοναστήρια και εκκλησιαστικά ιδρύματα, σύλλογοι και σωματεία, στρατιωτικές σχολές, ιστορικά αρχεία, τράπεζες, εταιρείες, εφορείες αρχαιοτήτων, με τις συλλογές που κατέχουν και διαχειρίζονται.

Μητρώα / Οργανισμοί

/ Κέντρον Ερεύνης της Ιστορίας του Νεωτέρου Ελληνισμού Ακαδημίας Αθηνών (ΚΕΙΝΕ)

Κέντρον Ερεύνης της Ιστορίας του Νεωτέρου Ελληνισμού Ακαδημίας Αθηνών (ΚΕΙΝΕ) **Γενικά** **Επικοινωνία** **Τοποθεσία** **Συνδεδεμένες Συλλογές****Όνομα**

Κέντρον Ερεύνης της Ιστορίας του Νεωτέρου Ελληνισμού Ακαδημίας Αθηνών (ΚΕΙΝΕ)

Διεθνής ονομασία

Modern Greek History Research Centre (ΚΕΙΝΕ)

Υπάγεται σε

Ακαδημία Αθηνών

URL<http://keine.academyofathens.gr/>**Νομική μορφή**

ΝΠΔΔ

Διαχείριση περιεχομένου συλλογών

Τεκμηρίωση του περιεχομένου των συλλογών σε 10 πεδία που καλύπτουν μεταξύ άλλων:

- Το γεωγραφικό και χρονικό εύρος της συλλογής
- Τους τύπους και το υπόστρωμα των φυσικών τεκμηρίων
- Τους μορφοτύπους των ψηφιακών τεκμηρίων
- Το μέγεθος της συλλογής

Συνοπτική περιγραφή των τεκμηρίων με χρήση δομημένου λεξιλογίου θεματικών όρων

Καταγραφή πληροφορίας για τις συλλογές

Τεκμηρίωση του ιστορικού, της ανάπτυξης και των όρων πρόσβασης των συλλογών σε 10 πεδία που καλύπτουν μεταξύ άλλων:

- Τις σχέσεις μεταξύ των συλλογών
- Τη διάρθρωση του υλικού σε κάθε φορέα
- Τις αλλαγές ιδιοκτησίας
- Την πολιτική προσκτήσεων
- Το πρόσωπο ή τον φορέα που δημιούργησε την εκάστοτε συλλογή
- Τα δικαιώματα ιδιοκτησίας
- Τους όρους πρόσβασης και αδειοδότησης

Γενικά

Ιδιοκτησία

Γεωγραφική Κάλυψη

Χρονική Κάλυψη

Επικοινωνία

Όνομα

Εξερευνώντας τον κόσμο του Βυζαντίου-Σύστημα Ψηφιακών Διαδραστικών Υπηρεσιών Εκπαίδευσης και Προβολής για τον Βυζαντινό Πολιτισμό

Φορέας

Ευρωπαϊκό Κέντρο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων

Εναλλακτικός Τίτλος

English : Exploring the Byzantine world- Digital Interactive Services for Education and the Promotion of Byzantine Culture

Περιγραφή

Greek : Οι ηλεκτρονικές ψηφιακές υπηρεσίες: «Εξερευνώντας τον Κόσμο του Βυζαντίου» παρέχουν στοχευμένο ψηφιακό περιεχόμενο για την ανάδειξη της κληρονομιάς του βυζαντινού πολιτισμού μέσω διαδραστικών ψηφιακών υπηρεσιών πληροφόρησης. Οι υπηρεσίες αυτές προβάλλουν και πληροφορούν εκπαιδευτικούς, ερευνητές, φοιτητές, μαθητές και απλούς ενδιαφερόμενους πολίτες για μνημεία, προσωπικότητες, ιστορικά γεγονότα, επιτεύγματα, αλλά και όψεις καθημερινής ζωής των Βυζαντινών. Το περιεχόμενο του ιστότοπου προσφέρεται στα ελληνικά και αγγλικά.

English : "Exploring the Byzantine World" provides targeted digital content showcasing Byzantine culture via interactive information services. The e-services it offers are designed to inform teachers, researchers, schoolchildren and interested members of the general public about monuments, personalities, historical events, achievements and aspects of daily life in Byzantium. All site content is viewable in both English and Greek.

Θέματα

Βυζαντινή Ιστορία, Βυζαντινή Αρχαιολογία, Βυζαντινή Τέχνη, Βυζαντινός πολιτισμός, Βυζαντινή Φιλολογία, Βυζάντιο, Δημόσιος βίος, Ιδιωτικός βίος

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Διαδικασία επικοινωνίας με τους φορείς

Προσεγγίστηκαν εξίσου μεγάλοι και μικροί φορείς.
Αξιοποιήθηκαν όλες οι διαθέσιμες πηγές πληροφορίας για τις συλλογές.
Χρησιμοποιήθηκαν όλα τα διαθέσιμα μέσα επικοινωνίας.

Στάδια επικοινωνίας:

- Ενημέρωση και πρόσκληση συμμετοχής
- Ένταξη φορέα και τεκμηρίωση συλλογών
- Τεκμηρίωση δικαιωμάτων και οριστικοποίηση της ένταξης των συλλογών

Στόχος: συνεχής επαφή και συνεργασία με τους φορείς

Δυσκολίες επικοινωνίας

- Προβλήματα διάρθρωσης και αρμοδιοτήτων
- Ποικίλα προβλήματα τεχνικής φύσεως
- Έλλειψη προσωπικού και φόρτος εργασίας
- Ανακατατάξεις, συγχωνεύσεις και αναστολή λειτουργίας φορέων

Δυσκολίες ανταπόκρισης

Επιφυλακτική στάση και δυσπιστία στην παροχή πληροφοριών

Δυσκολία στην παροχή πληροφοριών για τα δικαιώματα επί των συλλογών

Δυσκολία κατανόησης των σχημάτων μεταδεδομένων για τις ψηφιακές συλλογές

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ένταξη φορέων

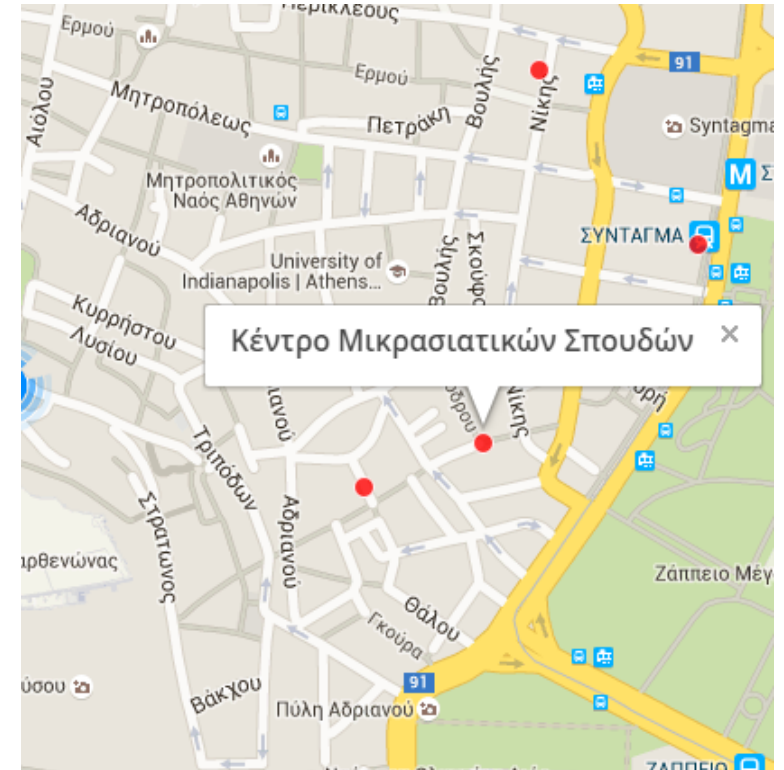
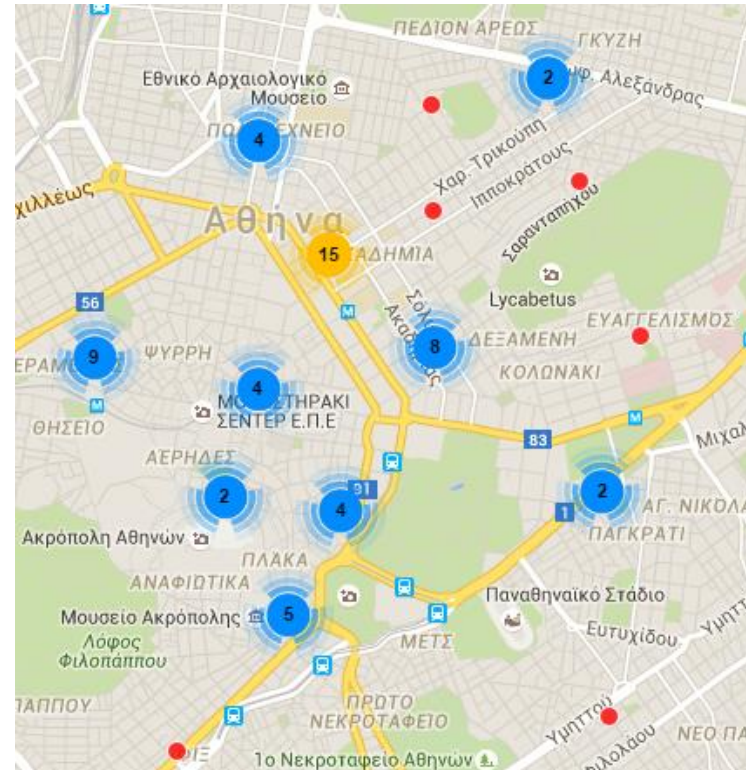
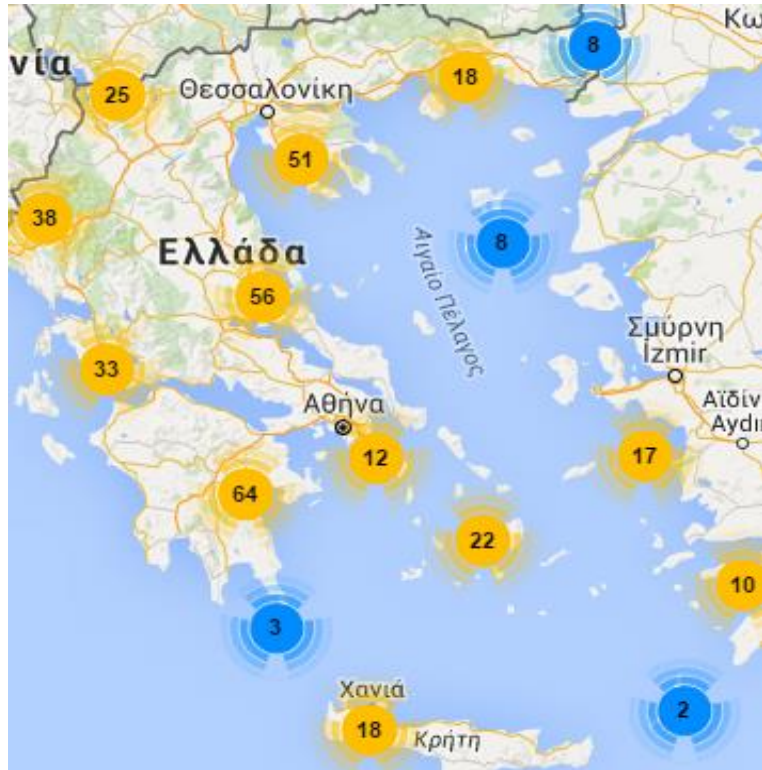
Μέχρι στιγμής στο Μητρώο έχουν καταγραφεί **2.482** φορείς, δηλαδή οργανισμοί και συλλέκτες, από όλη την Ελλάδα.

Με τους **434** από αυτούς έχει οριστικοποιηθεί η συνεργασία και η ένταξη στο Μητρώο. Οι φορείς αυτοί θα εμφανίζονται στον δικτυακό τόπο του Μητρώου.

Σ' αυτούς πρέπει να προστεθούν **1.144** ακόμη, με τους οποίους βρισκόμαστε σε διαδικασία επικοινωνίας για την οριστική τους ένταξη.

Απεικόνιση διασποράς φορέων

Ένταξη συλλογών

Στο μητρώο έχουν καταγραφεί **4.131** συλλογές μαζί με τα πρόσωπα που τις διαχειρίζονται στο πλαίσιο των εκάστοτε φορέων.

Σε συνεργασία με τους φορείς, έχει ολοκληρωθεί η περιγραφή, η προσθήκη μεταδεδομένων και ο έλεγχος για **1.571** συλλογές. Οι συλλογές αυτές θα εμφανίζονται στον δικτυακό τόπο του Μητρώου.

Στις παραπάνω πρέπει να προστεθούν **1.485** ακόμη, οι οποίες βρίσκονται σε φάση ολοκλήρωσης της διαδικασίας οριστικής ένταξης.

Πολυμορφία συλλογών

Μερικές ενδεικτικές συλλογές που έχουν ενταχθεί στο Μητρώο:

Συλλογή Θεόφιλου Βορέα (Βορέιος Βιβλιοθήκη Δήμου Αμαρουσίου)

Αρχαία Ελληνική Τεχνολογία Θαλάσσης (Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Τεχνολογίας)

Αρχείο Μανόλη Τριανταφυλλίδη (Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών – Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη)

Συλλογή AMIGRE (Εργαστήριο Νεοελληνικών Διαλέκτων)

Σημειώματα και Κώδικες (Εργαστήριο Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών)

Αρχαία Κυπριακή Τέχνη (Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης)

Θεογονία, Ονομάτων Επίσκεψις (Κωνσταντόπουλος Αλκιβιάδης-Μιχάλης)

Αρχείο Οπτικοακουστικών Μαρτυριών (Εργαστήριο Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

δυνας

Δίκτυο Υποδομών για την Έρευνα
στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Ανάπτυξη μεταδεδομένων

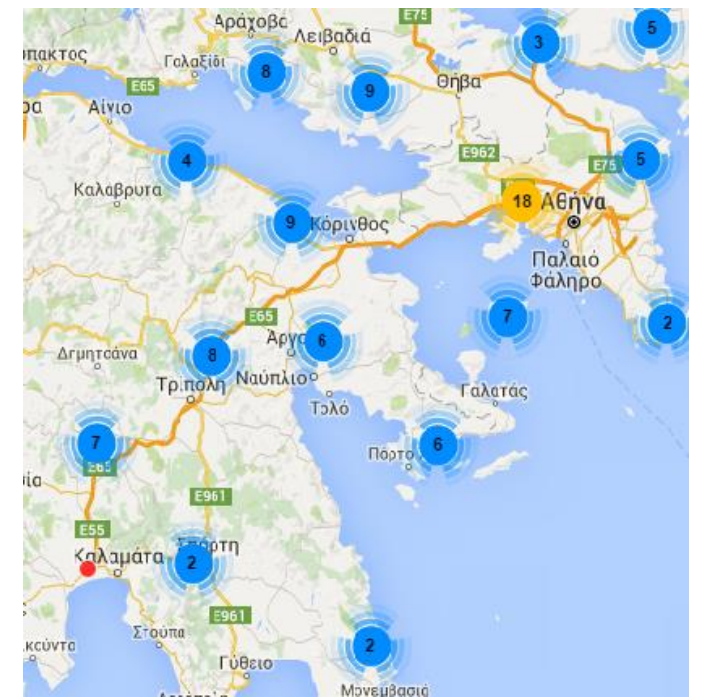
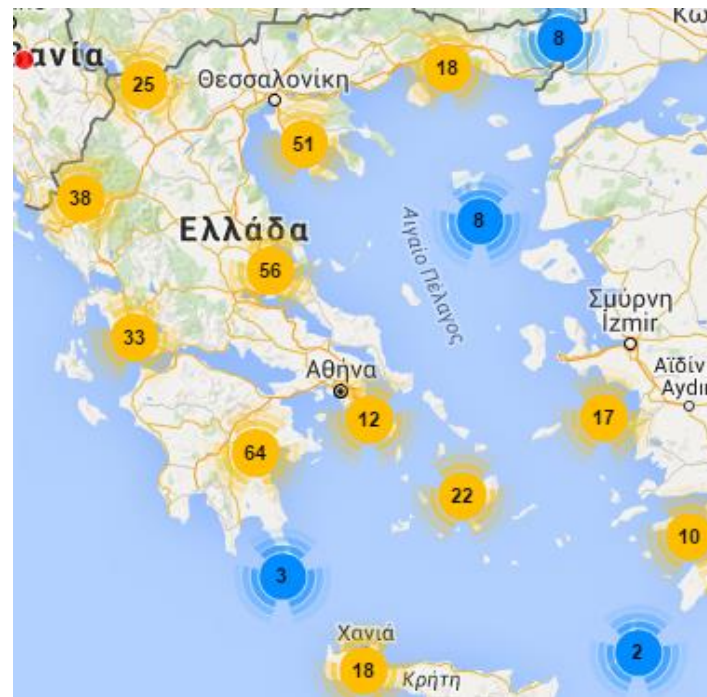
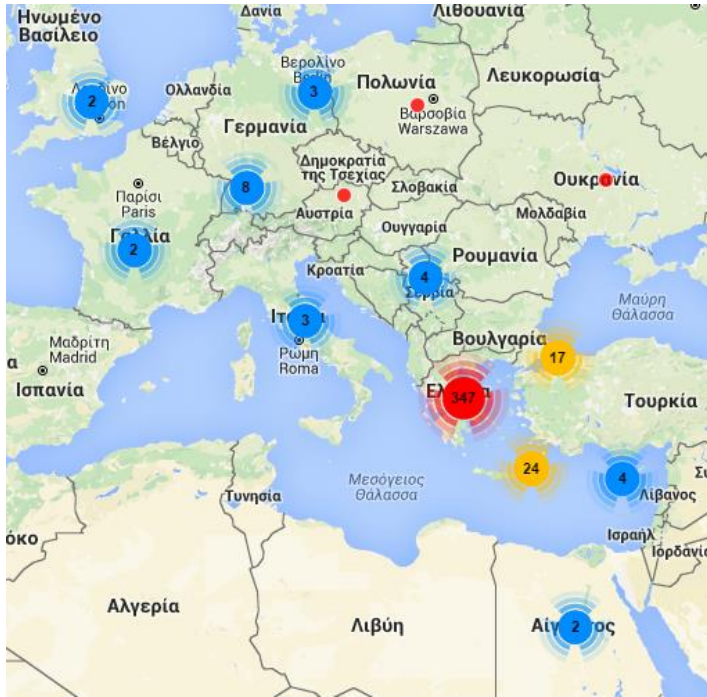
Εκτός από τις παραμετροποιημένες τιμές μεταδεδομένων σχετικά με το περιεχόμενο των συλλογών, το Μητρώο παρέχει τη δυνατότητα εισαγωγής πληροφοριών που αφορούν στη γεωγραφική κάλυψη, στο συγκεκριμένο χρονικό εύρος και στις γλώσσες των τεκμηρίων κάθε συλλογής.

Επιπλέον, επιτρέπει την αντιστοίχιση των τεκμηρίων με θεματικούς όρους που καλύπτουν το σύνολο των επιστημονικών πεδίων στις ανθρωπιστικές επιστήμες.

Ενδεικτικά, έχουν ήδη εισαχθεί **541** όροι γεωγραφικής κάλυψης, **36** γλώσσες και διάλεκτοι και **1.232** θεματικοί όροι σχετικά με τα τεκμήρια των συλλογών.

Γεωγραφική κάλυψη τεκμηρίων συλλογών

Οικονομία
 Σκηνοθεσία
 Χαρακτική Θαλάσσια Ασπόνδυλα Σπουδές φύλου
 Ιατρική Πεζογραφία Πολιτικά κόμματα Ενδυματολογία Οπτικές Τέχνες Παλαιογραφία
 Θρησκεία Φεμινιστικό κίνημα Ιστορική Γεωγραφία Δίοικλος Οθωμανική Διοίκηση
 Γλωσσικό Ζήτημα Αρχαία Ελληνική γλώσσα Νεοελληνική Λογοτεχνία Αρχαίος
 Εθνογραφία Αρχαία Ελληνική γραμματεία Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου Δημόσια λατρεία
 Μεσαιωνική Ελληνική γλώσσα Υποκριτική Εθνοπολιτισμικές ομάδες Προσφυγικό ζήτημα
 Ελληνισμός της Κωνσταντινούπολης Βυζαντινός πολιτισμός Ελληνισμός της Μικράς Ασίας
 Βυζαντινή Διπλωματική Ιδεολογικά ρεύματα Οθωμανική κυριαρχία Νεωσοίκοι
 Υφαντουργία Μνημειακή τοπογραφία Φυσικές Λατινική γραμματεία Λογοτεχνική Κριτική
 Αρχαίο Δράμα Οικοδομική τεχνολογία Κλασική Φιλολογία Αυτοματοποιητική Ποίηση
 Χορογραφία Διανοητική Ιστορία Μεταλλοτεχνία Προφορική ιστορία Υλικός πολιτισμός Όπερα
 Ιδιωτική λατρεία Μυθολογία Ζωγραφική Βενετική Διοίκηση Γαλουργία
 Φιλοσοφία Καλές Τέχνες Μεταλλουργία
 Γλυπτική Δραματοουργία
 Εκπαίδευση

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Προσβασιμότητα και αξιοποίηση

- Ενίσχυση της παρουσίας των μικρών φορέων στον πολιτιστικό χάρτη
- Αύξηση της ορατότητας των συλλογών
- Δημιουργία ψηφιακού αποτυπώματος για όλες τις φυσικές συλλογές
- Αποτύπωση σχέσεων μεταξύ φυσικών και ψηφιακών συλλογών
- Αναφορά στους όρους πρόσβασης, αναπαραγωγής και αξιοποίησης του υλικού
- Δυνατότητα αναζήτησης συλλογών με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων
- Δυνατότητα εμπλουτισμού της πληροφορίας
- Συμβολή στη συγκρότηση ενός δυναμικού πληροφοριακού χώρου για τις ανθρωπιστικές επιστήμες

Δημιουργία προστιθέμενης αξίας

- Βάση ανάπτυξης μιας εθνικής ψηφιακής υποδομής για την έρευνα
- Διεύρυνση των οριζόντων στη διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- Συμβολή στην αναβάθμιση της ψηφιακής παρουσίας των φορέων
- Αφετηρία συγκρότησης κοινοτήτων φορέων, επιμελητών και ερευνητών
- Συμβολή στη δυναμική για μια συνολική στροφή προς την ψηφιακή ανθρωπιστική έρευνα

Δυναμική του έργου

Το Μητρώο έχει ήδη καλύψει έναν σημαντικό όγκο πληροφοριακού υλικού και δομημένων μεταδεδομένων. Φιλοδοξεί να συμπεριλάβει ακόμη περισσότερους φορείς και συλλογές ώστε να ολοκληρώσει τους στόχους του και να αποτελέσει:

- Κόμβο προβολής οργανισμών και συλλογών
- Κόμβο συγκρότησης αξιοποιήσιμων μεταδεδομένων για την έρευνα
- Κόμβο πρότυπης απεικόνισης και ανάλυσης πληροφορίας για τις ψηφιακές ανθρωπιστικές σπουδές σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- Κόμβο ενίσχυσης των ψηφιακών ερευνητικών πρακτικών
- Κόμβο προστιθέμενης αξίας σχετικά με τη συμβατότητα της ανθρωπιστικής έρευνας με την ψηφιακή εποχή

«Μητρώα Πόρων Ανθρωπιστικών Σπουδών»

Η εφαρμογή πρόσβασης θα είναι σύντομα διαθέσιμη στην ενότητα «Εργαλεία» της δικτυακής πύλης του ΔΥΑΣ

www.dyas-net.gr

